

**Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek
Országos Szövetsége**

TAGEGYESÜLETI HÍRLEVÉL

2016/1. február

Tartalom

Egyeztetések a fogyatékosügyért felelős államtitkársággal	2
Javaslataink a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény módosításához	4
Elnökségi ülés: tájékoztató a gépjárműszerzésről	5
LÁT: nőtt a támogatási összeg, többször is igényelhető	7
LÁT: együttműködési javaslat az OTP-nek	8
Egyeztetés moped ügyben	9
A MEOSZ nem támogatja a bölcsődei próbaidőt	12

**Írta és szerkesztette:
Gábor Imola**

Egyeztetések a fogyatékosügyért felelős államtitkársággal: közös cél a mozgássérült emberek helyzetének javítása

Kovács Ágnes elnök kezdeményezésére egyeztetés-sorozat indult februárban a Szövetség elnöksége és az Emberi Erőforrások Minisztériuma szociális ügyekért és felzárkózásért felelős államtitkársága között a mozgássérült emberek helyzetének javítása érdekében.

Az elnök ezt még február 2-án javasolta azon a minisztériumi találkozón, amelyet Czibere Károly államtitkár kezdeményezett, és amelyen Nyitrai Imre helyettes államtitkár és Szekeres Pál miniszteri biztos is részt vett. Bár akkor több kérdésben is közeledtek az álláspontok, a felek abban állapodtak meg, hogy asztalhoz ülnek, és részletesen átbeszélik a Szövetség javaslatait, amelyek nemcsak a közlekedési kedvezményeket érintik.

Mint ismeretes: a MEOSZ tavaly ősszel [kezdeményezte a tárcánál](#) a közlekedő-képesség minősítési rendszerének felülvizsgálatát, a kétféle parkolási igazolvány bevezetését, amely lehetővé tenné, hogy a mozgássérült parkolóhelyeket csak a súlyosan mozgássérült emberek használhassák, és a gépjárműszerzési rendszer módosítását annak érdekében, hogy a legsúlyosabban mozgássérült embereknek is biztosítson megfelelő autókat a szükséges átalakításokkal. Nyitrai Imre helyettes államtitkár decemberi válaszában elutasította a javaslatokat, utóbbi kettőt arra hivatkozva, hogy diszkriminálná a többi fogyatékosággal élő embert. A MEOSZ elnöksége ezzel nem értett egyet, és úgy döntött, további lépéseket tesz az ügyben.

Az egyeztetés-sorozat február 23-án indult, a megbeszélést a MEOSZ székházában tartották. Az államtitkárság részéről Nyitrai Imre helyettes államtitkár, Szekeres Pál fogyatékosügyért felelős miniszteri biztos és több főosztályvezető vett részt. Nyitrai Imre úgy fogalmazott: reméli, hogy a mostani egy hosszan tartó, közös munkafolyamat első megbeszélése. Kovács Ágnes elmondta: értékeli, hogy az államtitkárság nyitott az együttműködésre, hisz mindnyájunk közös célja a mozgássérült emberek hátrányainak csökkentése.

A megbeszélés fő témája a súlyosan mozgássérült emberek közlekedési kedvezményei voltak, de más területeket is érintettek. A MEOSZ korábban egyeztetéseket folytatott a finanszírozó és értékesítő szervezetekkel, illetve több alkalommal kezdeményezte a gépjárműszerzési rendszer átalakítását a tárcánál azért, hogy a súlyosan mozgássérült embereknek is megfeleljen. Az államtitkárság úgy tájékoztatott: emelni fogják az új jármű vásárlásához nyújtott támogatást, és a MEOSZ javaslatára több olyan intézkedést terveznek, amelyek megkönnyítik majd a jogosultak számára a gépjárművekhez való hozzájutást. Kovács Ágnes üdvözölte a tervezett lépéseket, ugyanakkor hangsúlyozta: a súlyosan mozgássérült, különösen a kerekesszéket használó emberek jelentős részének a jelenleg elérhető Suzuki gépkocsik méretük miatt nem felelnek meg, számukra – magasabb szerzési és átalakítási támogatással – biztosítani kell az egyéni igényeiknek megfelelő járműveket. A tárca képviselői elmondták: támogatják a MEOSZ tavaly őszi javaslatát, miszerint egy külön

pályázati keretet kellene erre létrehozni. A részleteket a Szövetség javaslatai alapján a felek közösen fogják kidolgozni, és a tavasz folyamán áttekintik a gépjármű-átalakítására szánt keretet is.

A MEOSZ támogatja, hogy parkolási kártya nemcsak mozgássérült, hanem más fogyatékosággal élő embereknek is jár, a tágasabb, speciális parkolóhelyekről azonban gyakran kizorolnak a súlyosan mozgássérült emberek, ami akadályozza őket például a biztonságos ki- és beszállásban. A Szövetség ezért többször kérte, hogy a mozgássérült parkolóhelyeket csak ők használhassák. A felek abban állapodtak meg, hogy a témában további egyeztetések szükségesek.

A MEOSZ a közlekedőképesség-minősítési rendszer felülvizsgálatát is kérte korábban, a vizsgálatokon ugyanis a mozgássérült emberek 60 százaléka nem megy át, így elesnek a parkolási igazolványtól és az egyéb kedvezményektől. Az államtitkárság támogatja a minősítési rendszer felülvizsgálatát, a feladatra munkacsoportot hoz létre, a folyamatba pedig a Szövetséget is bevonja. A megbeszélésen szó volt a mozgássérült emberek elemi rehabilitációjáról szóló MEOSZ-javaslatról is, amelyről további egyeztetéseket folytatnak.

Az elnök még a február eleji megbeszélésen kérte a megváltozott munkaképességű személyekre vonatkozó jövedelemkorlát eltörlését, a rehabilitációs ellátottak esetében pedig javasolta a heti 20 órás munkaidőkorlát megszüntetését. Jelezte azt is: biztosítani kell az ellátások értékállóságát, elfogadhatatlan ugyanis, hogy 2016-ban még mindig a 2012-es minimálbér alapján számolják ki az ellátások minimum-maximum értékét. Kovács Ágnes elmondta: a nagy létszámú bentlakásos intézetekben sok mozgássérült ember él, ezért a MEOSZ szeretne részt venni a kitagolás és a támogatott lakhatás monitorozásában. Kérte, hogy a súlyosan mozgássérült emberek érdekében bővítsék 24 órára a támogató szolgáltatásokat (személyi segítség, szállítás). A MEOSZ szívesen vinne egy ilyen, uniós finanszírozású, kísérleti programot. A bővítés azért is sürgős és elengedhetetlen, mert a házi segítségnyújtás rendszerét úgy alakította át a kormány, hogy abból a súlyosan mozgássérült emberek kizorolnak. Erről több panasz is érkezett már a MEOSZ-hoz – mondta el az elnök. Az államtitkár támogatta a javaslatot, és megkérte Kovács Ágnest, hogy vegyen részt a szakmai munkában.

Az elnök mindkét találkozót rendkívül hasznosnak ítélte. Örömét fejezte ki, hogy megkezdődött a közös gondolkodás az államtitkársággal a mozgássérült emberek helyzetének javítása érdekében, és reméli, hogy a közös munka eredményeként érdemben csökkennek majd a súlyosan mozgássérült emberek hátrányai.

A MEOSZ javaslatai a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény módosításához

(melléklet)

A jövedelemkorlát eltörlését, az ellátások minimum-maximum összegének a mindenkori minimálbérhez történő igazítását és a rehabilitációs kártyára jogosultak körének kiszélesítését is javasolta a MEOSZ a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény módosításának február közepén lezajlott társadalmi egyeztetésében.

Üdvözlöttük, hogy eltörlik a rehabilitációs ellátottak heti 20 órás munkaidő korlátját. Ezt a MEOSZ már többször kérte, mivel a munkavállalás ellen hatott, és rendkívül alacsony jövedelmi szintet eredményezett. Az érintettek az esetek többségében a négyórás minimálbérért dolgoztak, emellé kaptak egy harminc ezer forint körüli ellátást, ami összességében havi 60-70 ezer forint bevételt jelentett. Helyette jövedelemkorlátot vezetnének be, amit a MEOSZ szintén nem támogat, mert nem ösztönzi a munkavállalást, miközben az állam célja pont a foglalkoztatottság növelése.

Rehabilitációs kártyára jelenleg csak a rehabilitációs ellátottak jogosultak. Utánuk a munkaadójuk szociális hozzájárulási kedvezményt vehet igénybe, ami ösztönözi a foglalkoztatást. Javasoltuk, hogy a rokkantsági ellátásban, a fogyatékosági támogatásban és a rokkantsági járadékban részesülő emberek is kaphassanak ilyen kártyát. A rendszer jelenleg ugyanis éppen a legsúlyosabban egészségkárosodott, fogyatékos emberek foglalkoztatását nem támogatja ezzel a kedvezménnyel, pedig az ő körükben a legalacsonyabb a foglalkoztatás szintje. Vannak olyanok is, akik a szükséges biztosítási idő hiánya miatt nem kaphatnak ellátást (B1, C1 kategória), emiatt rehabilitációs kártya sem jár nekik. Számukra is javasoltuk a kártya biztosítását, hisz ők még az ellátástól is elesnek.

A rokkantsági és rehabilitációs ellátások minimum és maximum összege eddig a 2012-es minimálbérhez volt kötve. A Szövetség többször kérte az értékállóság biztosítását, amit a kormány most úgy oldana meg, hogy az összeget a nyugdíjmelés mértékével emelné minden évben. Ezzel szemben mi úgy véljük, az érintettek korábbi jövedelméből kiszámított ellátások értékállóságát akkor lehet biztosítani, ha az alsó-felső korlátot a mindenkori minimálbérhez igazítják, ezért ezt kértük a kormánytól.

Az új szabályozás előírná, hogy a rehabilitációs ellátottak a korábbi 15 nap helyett 5 napon belül jelentsék be, ha keresőtevékenységet folytatnak. Szerintünk az az öt nap indokolatlanul rövid, életszerűtlen, ezért kértük, hogy maradjon meg a korábbi 15 napos határidő. Eddig a kérelem benyújtásától járt az ellátás, a jövőben viszont csak az eljárást lezáró érdemi döntés után járna, itt is kértük, hogy hagyják meg a régi szabályozást.

A Motiváció Alapítvány és a Munkaesély Munkaerő-piaci Szolgáltatók Szövetsége (MESZ) a minisztériumnak jelezte: ők is támogatják a jövedelemkorlát eltörlésére és a rehabilitációs kártyára vonatkozó javaslatainkat.

A gyermekvédelmi törvény szintén zajló módosítása kapcsán a nevelésbe vett súlyosan mozgássérült fiatal felnőtteknek emelt összegű otthonteremtési támogatást javasoltunk, az ő lakhatásuk megteremtése ugyanis többbe kerül. Nagyobb alapterületű, tágasabb belső terekkel rendelkező, akadálymentessé tehető ingatlanra van szükségük, amely közel van a munkahelyükhöz, az akadálymentesen elérhető szolgáltatásokhoz, mivel a közösségi közlekedéshez nem vagy csak korlátozottan férnek hozzá. Ezek a lakások pedig jellemzően nem a legolcsóbbak közé tartoznak. A módosítás szerint a nevelésbe vett fiatal legfeljebb az öregségi nyugdíjminimum 67-szeresét, jelenleg 1,9 millió forint támogatást kaphat otthonteremtésre. Szövetségünk az önálló életét elkezdő, súlyosan mozgássérült, családi háttérrel nem rendelkező fiatalok számára ennek a dupláját javasolja.

A minisztérium társadalmi egyeztetésre közzétett módosítási tervzetét, illetve a MEOSZ javaslatait csatoljuk.

Elnökségi ülés: a Duna Lízing Zrt. és a Lehetőségautó Kft. tájékoztatója a gépjárműszerzésről

A január 25-i elnökségi ülés vendége volt Dézsi Tamás, a Duna Lízing Zrt. vezérigazgatója, Virág Gabriella, a Lehetőségautó Kft. ügyvezető igazgatója és munkatársaik. Dézsi Tamás elmondta: a konzorcium vezetője tavaly óta a Duna Lízing, amely a Duna Takarékszövetkezet Bank Zrt. tulajdonában van. Az új vezetés célja, hogy egyszerűbbé, átláthatóbbá tegye a rendszert. A THM-et sikerült 20% alá vinni, dolgoznak rajta, hogy tovább csökkenthessék. Kedvezőbb Casco-árat is sikerült elérniük. Szeretnék tovább egyszerűsíteni az ügymenetet, hogy érthető legyen és gyors. Támogatási, értékesítési adatok:

*	Új autó	Használt autó
Kérelem	2653	10420
Határozat	3040	4203
Szerződés	1156	623

*a táblázat 2015. II. félév adatait nem tartalmazza

Kérdésre válaszolva elhangzott: arra vonatkozó adat nem áll rendelkezésre, hogy hány kerekesszéket használó mozgássérült ember vett eddig támogatott autót, de az értékesített gépjárművek kb. 80 százalékát mozgáskorlátozottak vették meg. A vezérigazgató elmondta:

Magyarországon évente kb. 70 ezer új autót adnak el, ennek mintegy 20%-át veszik magánszemélyek. Az értékesítési ráta a teljes lakosság körében is alacsony, a fogyatékos emberek körében pedig még alacsonyabb.

A gépjárműszerzésről szóló kormányrendelet módosítása kapcsán elmondta: szeretnék, lenne lehetőség hat éves futamidőre is. Mivel a kormányrendelet előírja a kötelező hitelfelvételt, azok számára, akik nem akarnak hitelt igényelni, bevezetnék egy „minihiteles” konstrukciót: csak néhány tízezer forintot kellene felvenniük, gyors, egyszerűsített hitelbírálat mellett. Új autók esetén kezdeményezték a támogatási összeg növelését a tárcánál, elképzelhető, hogy ez meg fog valósulni. Szeretnék a jogosulti kört is bővíteni az olyan életszerű helyzetekre, mint amikor pl. az unoka szállítaná a nagyszülőt.

Dézi Tamás úgy fogalmazott: tisztában vannak azzal, hogy a jelenlegi Suzuki-paletta sok igényt nem tud kielégíteni, ezért elfogadták és továbbították a MEOSZ kérését a tárcának, miszerint legyen egy elkülönített keret a legsúlyosabban mozgássérült emberek számára, amelyből – magasabb támogatás mellett – szabadon választhatnának maguknak az egyéni igényeiknek megfelelő új gépkocsit. A tárca nem zárkózott el ettől. Továbbították azt a kérésünket is, hogy vizsgálják felül a közlekedőképesség-minősítési rendszert.

A Lehetőségautó ügyvezetője elmondta: a kft-nek tavaly novembertől új tulajdonosa van. Változott a szemlélet, szeretnék jobban figyelembe venni a jogosultak érdekeit. Az idén létrehoznak egy alapítványt, amely támogatást nyújtana a MEOSZ egyesületeinek is. A cég értékesítő munkatársa hozzátette: érzékelik a használt autó vásárlással kapcsolatos problémákat, miszerint a kereskedők nem akarnak várni a támogatásra, ezért a tervek szerint vásárolni fognak jó állapotú használt gépkocsikat (kombikat és hétszemélyeseket is), amelyeket továbbadnak majd az igénylőknek.

Kovács Ágnes megköszönte a tájékoztatást, egyúttal hangsúlyozta: a mostani gépjárműszerzési rendszer pont a legsúlyosabban mozgássérült embereknek nem nyújt segítséget, ez ellen pedig minden eszközzel fellépünk. Amikor nem fogytak az autók, akkor a döntéshozó nem azt nézte meg, hogy mit kell tennie ahhoz, hogy a mozgássérült emberek minél szélesebb körben hozzáférhessenek a támogatáshoz, hanem kibővítette a jogosulti kört a nem mozgássérült fogyatékosokkal élőkre. Egyik alapvető probléma a közlekedőképesség vizsgálat, amelyen a korábbi jogosultak 60 százaléka nem megy át – mondta. Semmi szükség nincs a jogosulti kört bővítésére, elég lenne rendbe tenni a közlekedőképesség minősítést, máris sokkal több mozgássérült ember férhetne hozzá a támogatáshoz. Leszögezte: a MEOSZ nem támogatja a jogosulti kör semmilyen irányú bővítését addig, ameddig a rendszer nem lesz képes megfelelően kiszolgálni a súlyosan mozgássérült emberek igényeit, akinek egyébként évtizedekkel ezelőtt eredetileg létrehozták ezt a támogatást, a MEOSZ érdekvédelmi tevékenységének köszönhetően.

Az elnök ismét elmondta, a gépjármű támogatási rendszernek három csoportot kell kiszolgáltatnia. A mostani új autók megfelelnek a más fogyatékosággal élőknek, a mozgássérült embereknek azonban több, szabadon választható típust kell biztosítani, hogy mindenki megtalálja az igényeinek, állapotának megfelelőt. Egy harmadik körben pedig a legsúlyosabban mozgássérült embereknek kell a jelenleginél lényegesen magasabb szerzési és átalakítási támogatással biztosítani az egyéni igényeiknek megfelelő gépkocsikat. A minihitelre azt válaszolta: ne a mozgássérült embereknek kelljen a rossz szabályozáshoz alkalmazkodni, hanem a jogszabályt kell módosítani, hogy ne legyen kötelező a hitelfelvétel.

Azt is elmondta: örül a Lehetőségautó alapítványának, de a MEOSZ-t nem érdekli az alapítvány támogatása, a súlyosan mozgássérült emberek ügye a fontos. A használtautó-vásárlással kapcsolatos terveket is üdvözölte, de hangsúlyozta: ez nem lehet az új autó vásárlásának alternatívája. Ha egy mozgássérült ember új gépkocsit akar, akkor biztosítani kell számára a megfelelőt – fogalmazott.

Az elnökség tagjai közül többen javasolták, hogy a külföldről behozott használt autókra is lehessen támogatást kapni, mert pl. Nyugat-Európából jó állapotú, átalakított, rámpával, lifttel felszerelt gépjárműveket lehet behozni, jó áron. Ezt a vendégek nem tartották kivitelezhetőnek, de megígérték, hogy utánanéznek. Szó volt arról is, hogy rendkívül kevés átalakítási támogatás odaítélésére van lehetőség, a tárca nem akarja növelni a keretet, pedig a MEOSZ már számtalanszor kérte.

Az elnök hangsúlyozta: nyitottak vagyunk minden olyan együttműködésre, amely az egész rendszer, ezen belül a súlyosan mozgássérült emberek támogatásának javítását szolgálja.

**Elértük: emelkedik a lakás-akadálymentesítési támogatás összege,
többször is lehet igényelni
(melléklet)**

A kormány megemelte és többször igényelhetővé tette a mozgássérült embereknek járó lakás-akadálymentesítési támogatást, a lépést a MEOSZ üdvözli. A januártól bevezetett változásokat Szövetségünk többször kérte, javasolta, most végre megvalósultak.

Legutóbb az Országos Fogyatékosügyi Program Intézkedési Tervébe javasoltuk bevenni, hogy az évtizedek alatt elértéktelenedett 150 ezer forintos támogatást emelje meg a kormány, állítsa vissza a reálértékét. Az idén januártól új és használt lakás vásárlása, meglévő lakás átalakítása esetén 300 ezer forint akadálymentesítési támogatás igényelhető.

Azt is kértük, hogy a mozgássérült emberek életük folyamán ne csak egyszer igényelhessék a támogatást, hisz állapotváltozás, költözés miatt többször is szükségük van a lakásuk, lakókörnyezetük akadálymentesítésére. Most ez is lehetővé vált: ugyanazon személy 10 évente kérheti a támogatást, amennyiben szüksége van újabb akadálymentesítésre.

Egy másik javaslatunk is meghallgatásra talált: nehezményeztük, hogy az ügyintézés sokba kerül, a bank esetenként 30 ezer forintot is elkért érte. Ezentúl ezt nem teheti meg, nem kérhet semmilyen díjat az ügyintézésért a mozgássérült emberektől, csak a tulajdoni lap hiteles másolatának díját. Az új szabályozás szerint e tevékenységéért a bank 8% költségtérítésre jogosult az államtól. A változások 2016. január elsejétől léptek életbe.

A lakás-akadálymentesítési támogatás korszerűsítését egyébként 2015 tavaszán az alapvető jogok biztosa is kérte a tárcától. Bár szeretnénk azt is elérni, hogy az ügyintézés visszakerüljön az egyesületekhez, a most elért eredményeknek örülünk, mert pozitív hatással lesznek a mozgássérült emberek életére.

Csatoltan küldjük a jogszabály kivonatát is. Információ a LÁT-tal kapcsolatban: Balázs Zoltán LÁT-szakértő (balazszoltan@meosz.hu; 06-20/921-4588).

Lakás-akadálymentesítés támogatás: egyztetést kezdeményeztünk az OTP-vel

Kovács Ágnes elnök januárban levélben fordult az OTP elnök-vezérigazgatójához, kérve, hogy alakítsunk ki stratégiai partnerséget, amelynek keretében a MEOSZ egyesületei végeznék a LÁT-ügyintézt, ahogy az 2011. előtt is volt. Az elnök úgy érvelt: amióta az egyesületeinket kivonták az ügyintézésből, drasztikusan csökkent a megítélt támogatások mennyisége. Míg 2008-ban közel 13 ezer kérelmet támogattak, addig 2012 óta nem éri el az 500-at az évente befogadott kérelmek száma.

Amikor a MEOSZ egyesületei végezték az ügyintézt, az ügyfelek is elégedettek voltak – írta Kovács Ágnes. Alaposan és részletesen tájékoztattuk őket, átadtuk az igényléshez szükséges dokumentációt, segítettünk a kitöltésében, szakmai tájékoztatást adtunk az akadálymentesítésről. Házhoz mentünk, az ügyfelek lakásán megtekintettük az elvégzendő feladatokat és korrigáltuk az elképzeléseket, hogy a támogatás valódi akadálymentesítést eredményezzen. Addig tartottuk a kapcsolatot az érintettekkel, amíg minden rendben volt az igényléshez, ezt követően megtettük a javaslatunkat a támogatás összegére és a döntésre kész dokumentációt küldtük be a bankfiókba. Az ügyintézt menete azóta lassúbb, nehezkesebb, a mozgássérült embereknek sokat kell utazniuk. A számok is azt támasztják alá, hogy a rendszer jelenleg nem működik jól – összegezte a helyzetet.

Kovács Ágnes azt kérte az elnök-vezérigazgatótól: egyeztessenek arról, hogy a MEOSZ egyesületeinek munkatársai a jövőben „külsősként” végezhessék a LÁT-ügyintézés nagy részét, ahogy a korábbi években is. Ez könnyebbséget jelentene a banknak, hisz az ügyfelekkel kevesebbet kellene foglalkozniuk, helyette fókuszálhatnának a szerződéskötésre, kifizetésre, elszámolásra. A mozgássérült emberek pedig elégedettek lennének, és a jelenleginél lényegesen többen juthatnának hozzá a támogatáshoz.

Az OTP nyitott volt az egyeztetésre, február végén több igazgató, vezető munkatárs fogadta a MEOSZ elnökét. A megbeszélésen kiderült: a bankot is foglalkoztatja az igénylések, támogatások számának csökkenése. A munkamegosztástól nem zárkóztak el, ám jelezték: az ügyintézés átvétele nagy felelősséggel jár. Kovács Ágnes elmondta: ezzel a MEOSZ teljes mértékig tisztában van, hisz 1986 és 2011 között mi végeztük a feladatot, felelősségteljesen, elmarasztalást soha nem kaptunk. Abban maradtak, hogy a bank két héten belül megküldi az együttműködésre vonatkozó javaslatát, amit a MEOSZ meg fog vizsgálni, és szükség szerint további egyeztetéseket folytatunk. Kovács Ágnes a Hírlevélnek elmondta: amennyiben létrejön az együttműködés, az biztosan más jellegű, más tartalmú lesz, mint korábban. Ma ugyanis az OTP és az állam között fennáll egy szerződéses megállapodás, amit nekünk is teljesíteni kell, ha belépünk a rendszerbe. Ennek feltételeiről fogunk tárgyalni a jövőben – fogalmazott.

Mopedek: elindult a párbeszéd és az együttműködés

Kovács Ágnes elnök egyeztetést kezdeményezett az érintett tárcákkal, hatóságokkal a mopedek szállítása ügyében. A január 18-i megbeszélésen a MEOSZ elnöke hangsúlyozta: az államnak meg kell teremtenie a feltételeket, és jogszabályban kell biztosítani a mopedet használó mozgássérült emberek biztonságos közösségi közlekedéshez való jogát. Változtatni kell a segédeszköz-támogatáson is, hogy mindenki megkaphassa az egyéni igényeinek megfelelő kerekesszékeket – tette hozzá. Az elnök egy munkacsoport felállítását javasolta, a résztvevők nyitottak voltak az együttműködésre.

A megbeszélésen a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, a Nemzeti Közlekedési Hatóság, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala és a Budapesti Közlekedési Központ munkatársai vettek részt. Meghívást kapott az OEP és az egészségügyért felelős államtitkárság, valamint az Egyenlő Bánásmód Hatóság, de nem jöttek el. A MEOSZ részéről az elnök és az alelnökök, Chikán Csaba tiszteletbeli alelnök, érintettek, a Szövetség munkatársai, az Egyetemes Tervezés Információs és Kutató Központ (ETIKK) kollégái voltak jelen.

Kovács Ágnes hangsúlyozta: nemzetközi és hazai jogszabályok is kötelezik Magyarországot, hogy biztosítsa a mozgássérült emberek esélyegyenlőségét, közösségi közlekedésben való részvételét. Az államnak ezt szem előtt tartva meg kell teremtenie a mopedek biztonságos szállításához szükséges műszaki feltételeket és jogszabályban kell biztosítani a mozgássérült emberek számára ezt a lehetőséget. Erre kötelezi a fogyatékos személyek jogairól szóló ENSZ egyezmény (CRPD), az esélyegyenlőségi törvény és több más jogszabály is. A mozgássérült embereknek ugyanolyan joguk van a közösségi közlekedéshez, mint bárki másnak, attól függetlenül, hogy milyen típusú kerekesszékekben ülnek. Az úgy új szemléletmódot és komplex áttekintést igényel, közös gondolkodásra és cselekvésre van szükség – mondta. A szolgáltatóknak olyan buszokat, járműveket kell rendelniük, amelyek minden mozgássérült ember szállítására alkalmasak. A közösségi közlekedési fejlesztésekhez felhasználandó uniós forrásoknál is előírás, hogy minden állampolgár számára biztosítani kell a hozzáférhetőséget. Az elnök kifejezte abbéli reményét, hogy a jövőben az egészségügyi kormányzat és az OEP is bekapcsolódik a közös munkába, nekik is van ugyanis teendőjük. Elmondta: el kell törölni az együttélési korlátokat, és a súlyosan mozgássérült embereknek olyan és annyi mozgást segítő eszközt kell biztosítani, ami az egyéni szükségleteiknek megfelel. A mopedek szállításának problémájára azonban nem ez az elsődleges megoldás, használóik számára biztosítani kell a közösségi közlekedésben való biztonságos részvételt. Kovács Ágnes hozzátette: a MEOSZ rövid időn belül írásban is megküldi javaslatait a szaktárcának és a többi résztvevőnek, folytatásként pedig egy munkacsoport felállítását javasolta, minden érintett bevonásával.

Földesi Erzsébet alelnök úgy látja: a mozgássérült emberek önálló életvitelének a tét. A műszaki hiányosságok nem írhatják felül az emberi jogokat. Meg kell vizsgálni, hogy milyen biztonsági, műszaki fejlesztésekre van szükség ahhoz, hogy a mozgás szabadsága ne szenvedjen csorbát, és ezeket végre kell hajtani. A mopedeket mintegy tíz éve használják a mozgássérült emberek, rájuk alapozva rendezték be az életüket, nem tilthatjuk meg egyik pillanatról a másikra, hogy felszálljanak vele a buszra – mondta. Ez ellentmond az állam azon elvárásának, hogy a fogyatékos emberek éljenek aktív életet, járjanak munkába, ne terheljék a szociális ellátórendszert. Hangsúlyozta azt is, hogy a probléma megoldásához a kormányzat, a szolgáltatók, a megrendelők részéről innovatív szemléletmódra van szükség. Az alelnök tájékoztatott arról, hogy a BKK-val szoros együttműködés alakult ki annak érdekében, hogy a fővárosban a jövőben is biztosított legyen a mozgássérült emberek szállítására, a mopedet használóké is. A közlekedési társaság az ETIKK munkatársaival együtt valós körülmények között megvizsgálta, hogy a kerekesszékek és mopedek hogyan jutnak fel a BKK-buszokra, és ott hogy férnek el. Szinte mindegyik kipróbált eszköz feljutott és elfért a buszok döntő többségén. Ezzel a szemlélettel kellene a többi közlekedési társaságnak is hozzáállni a kérdéshez – jegyezte meg.

Dr. Borza Beáta, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala főosztályvezetője úgy fogalmazott: a hazánk által ratifikált CRPD komoly kötelezettségeket ró az államra, amelyeket önként vállalt és teljesítenie kell. Vannak kitűnő műszaki szakembereink, működik az Egyetemes Tervezés Központja, van korszerű eszközparkunk, minden tudás adott ahhoz, hogy a problémát meg tudjuk oldani. Ha komolyan vesszük az alkotmányunkat, amely a jogszabályok között egyedül nevesíti és fejti ki az emberi méltóság fogalmát, és azt, hogy az emberért van az állam, és nem fordítva, akkor nem létezhet kifogás arra nézve, hogy megtaláljuk a megoldást – mondta. Csak műszaki kérdés, hogy biztosítsuk: ezek az eszközök ugyanolyan biztonsággal közlekedhessenek a járműveken, mint a babakocsik, a kerekesszékek, a kerékpárok. A hivatal szempontja nem lehet más, mint maga az ember – foglalta össze álláspontjukat. Kovács Ágnes elnök szerint a MEOSZ is emberi jogi kérdésnek tekinti ügyet, akárcsak az ombudsmani hivatal.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium tavaly értesült a problémákról. Egyeztetést tartottak a fogyatékosügyért felelős társtárca, a közösségi közlekedési szolgáltatók és a MEREK bevonásával. A MEOSZ képviselői tájékoztatták a tárca munkatársait, hogy a MEREK egy állami intézmény, nem érdekképviseleti szervezet, és kérték, hogy a jövőben a Szövetséggel is egyeztessenek. A minisztériumi megbeszéléseken nyilvánvalóvá vált, hogy a mozgást segítő eszközök támogatásánál nem szempont, hogy használhatók-e a közösségi közlekedésben, erről az érintettek nem is kapnak megfelelő tájékoztatást. A részt vevő szolgáltatók felajánlották, hogy áttekintik, a buszparkjuk mennyire használható kerekesszékekkel, mopeddel. Az is elhangzott, hogy a volt Volán társaságok 6200 buszából 980 akadálymentes. Megtudtuk, hogy a buszok egységes típus-jóváhagyási rendszerben kapnak engedélyt az Unióban. A kerekesszékek számára csak a minimális hely nagysága van meghatározva, egy hagyományos kerekesszék paramétereire igazítva. Ha a gyártók ennek megfelelnek, megkapják az engedélyt. A kijelölt hely azonban nagyobb is lehet, ezt semmi nem tiltja. A tárca munkatársa elmondta: további egyeztetéseket terveznek az ügyben, és nyitottak az együttműködésre a probléma megoldásában.

A Nemzeti Közlekedési Hatóság kiemelte: az eljárások során kötik a szabályok. A buszoknál a már említett, minimum 1 kerekesszékes hely biztosítása van előírva, általában egy kerekesszékre van típusengedélyük, a vasúti járműveknél is szigorú a szabályozás. A BKK arról biztosított: többféle igénynek kell megfelelnie, és a jövőben is igyekszik minden utast elszállítani. Folyamatban van az üzletszabályzatuk felülvizsgálata, hamarosan társadalmi egyeztetésre kerül.

Fogyatékos gyermekek bölcsődei elhelyezése: a MEOSZ nem támogatja a próbaidőt

A MEOSZ elfogadhatatlannak tartja, ezért kérte a fogyatékos gyermekek bölcsődei ellátása próbaidejének eltörlését, mivel súlyosan diszkriminatív, és több hazai és nemzetközi jogszabályba ütközik.

Az EMMI család- és ifjúságügyért felelős államtitkársága irányításával folyamatban van a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló rendelet módosítása. Ebben szerepel, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei ellátása próbaidőhöz köthető. A tervezett módosítás meg kívánta erősíteni a próbaidő intézményét. Előírta volna, hogy az intézmény a bölcsődei gondozást megkezdését követő legalább egy hónap után - a gyermek fejlesztésében, nevelésében részt vevő szakemberek véleményének figyelembe vételével – a szülővel együtt értékelje a gyermek beilleszkedését, és döntsön a további bölcsődei ellátásról. A próbaidő fenntartását a Magyar Bölcsődék Egyesülete, a Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete és a Megyei Jogú Városok Szövetsége is szorgalmazta. Nem értett vele egyet viszont az EMMI fogyatékosügyért felelős főosztálya, amely – Czibere Károly államtitkár és Nyitrai Imre helyettes államtitkár kérésére – még januárban véleményezésre megküldte a vitatott passzust az Országos Fogyatékosügyei Tanács tagjainak, így a MEOSZ-nak is.

Kovács Ágnes válaszában úgy reagált: a MEOSZ és a Bicebóca Alapítvány elfogadhatatlannak tartja a próbaidő intézményét, és kéri az eltörlését. Kifejtette: a javasolt próbaidő ellentétes a hazai és nemzetközi tendenciákkal, jogszabályokkal, mert az ép gyermekekétől eltérő, hátrányosan megkülönböztető feltételeket állít a sajátos nevelési igényű gyermekekkel szemben. A fogyatékos, sajátos nevelési igényű gyermekek gyakran szembesülnek kirekesztési törekvésekkel, annak ellenére, hogy törvényi eszközökkel is próbálják ezt a tendenciát mérsékelni. Majd így folytatta: „Véleményünk szerint ma nem a sajátos nevelési igénye miatt nem tud egyenlő eséllyel részt venni egy gyermek a bölcsődei nevelésben, hanem inkább a kapcsolatok, szemlélet, módszerek, szervezés és programok problematikája miatt. Az SNI „címke” alkalmas arra, hogy ezt helyezzük a probléma középpontjába az előbbiek helyett. Így könnyebb megoldás eltávolítani a gyermeket, mint átszervezni a bölcsődei rendszert. Az előterjesztés ennek „nyitja” meg az utat, amivel nem tudunk egyetérteni és a törlését várjuk el! A bölcsőde a színtere, lehetősége a korai inklúzióknak, így már itt meg kell teremteni az ehhez szükséges feltételeket!”

Az elnök azt vallja, érdekérvényesítő munkánk csak akkor lehet hatékony, ha álláspontunkat nemcsak a döntéshozókkal, de az egyeztetésben részt vevő társadalmi szervezetekkel, közösségekkel is ismertetjük szemléletformálás céljából, ezért levelünket megküldtük a bölcsődei szervezeteknek és a Megyei Jogú Városok Szövetségének.